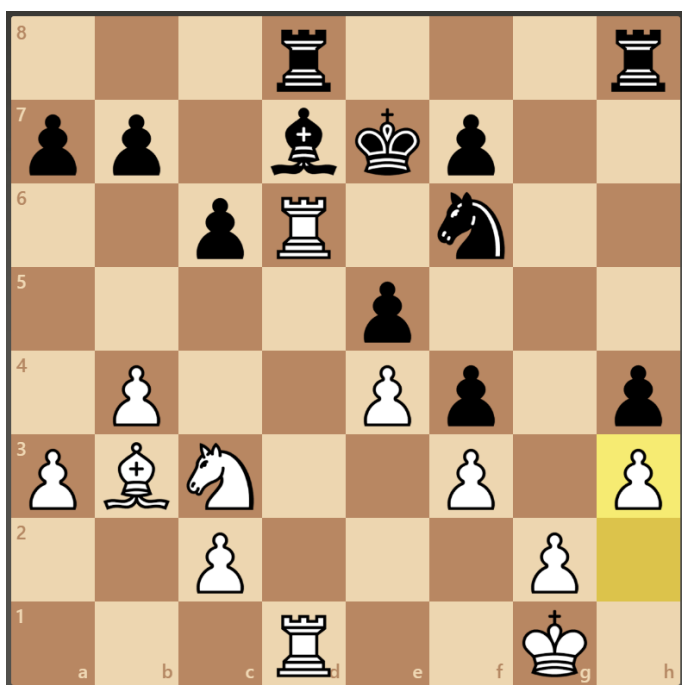

Spektakel in de 12^e ronde

Een paar rondes geleden (de 8^e) kwam er een Fried Liver Attack op het bord in de partij tussen Peter van der Borgt en Eric Dek. **Joah Mulder** zat ernaast en bleek die opening ook te kennen. Tegen **Wouter van der Ploeg** kreeg hij dezelfde kans met ook nog eens een tempo meer. Wouter reageerde helemaal verkeerd en voor Wouter was er daarna geen houden aan. Snel punt (in een als een spektakelstuk ogende partij) voor Joah, die moeiteloos meedraait met de senioren. Pluim voor Joah en pluim voor onze jeugdleiders.

Bij **Dies Lokerse** ging het al snel mis. Met een stuk minder verdedigde hij zich kranig, maar **Herman Schoonakker** ging er met het punt vandoor.

Ad van Klinken had de d-lijn en een pion meer. Na veel geruil ontstond een eindspel met aan beide zijden een paard en nogal wat pionnen (Ad dus eentje meer dan **Marko Burger**).

Dit is de stelling met nog heel veel stukken op het bord. Op de paarden na werden die afgeruild, pion f7 ging er ook af, pion c2 ging naar c4, Ads paard naar d3 (valt pion e5 aan) en Markos paard naar d7 (dekt die pion). Maar Ad zag geen weg (zelfs geen olifantenpaadje) om met zijn koning binnen te dringen in Marko's linies. Remise dus.

Overigens zag Eric Clarisse in de nazit in de stelling van het diagram de zet Pd5 voor Marko. Lijkt leuk, want de toren op d6 gaat er aan. Helaas kost dat zwart twee stukken: de loper op d7 (die met schaak door de toren geslagen wordt) en het paard op d5.

Leon Zweedijk heeft een gave. Hij wint op zo'n manier dat zijn tegenstander ook van de partij genoten heeft. Vorige week was Ton van Vliet de gelukkige, nu was het **Sander de Bruijn**. Leon over de partij: *Ik speelde op een grapje, maar onvoldoende doorgerekend en nam daarmee teveel risico, kwam een pion achter. Kon echter counteren en daardoor het punt pakken.* Het grapje was dat Sander niet op b2 kon nemen, omdat Leon dan Sanders dame kon vangen. Sander had echter een tussenzet en toen ging "dat grapje" niet meer op.

In deze stelling speel je met zwart natuurlijk 12.....Lb4: je ontwikkelt een stuk en je pent het paard. En wat doet de engine? Die gaat van -0,7 naar +0,2. Schiet mij maar lek. Leon speelde (ook logisch) 13. Kd2. Hoppa, daar gaat die engine weer: -1,4. Leon en Sander blijven logische zetten doen, maar de engine ziet bijna elke keer weer "better moves". Waarom is er geen engine die denkt als een gemiddelde DZD-er?

Het is natuurlijk wel duidelijk dat de partij nu wel in spectaculair vaarwater moet komen.

Wit is aan zet. Leon speelt, uiteraard, 18. g5. En de engine? Die vindt dit ook “the best move”. Yeahh! Overigens is de evaluatie van de engine nog steeds in Sanders voordeel (-1.0). In plaats van zijn paard weg te zetten doet Sander efkes een tussenzetje (18....d4) dat er aardig uit ziet, maar vooral voor Leon aardig blijkt te zijn. Na 19. exd4 dacht Sander wellicht dat zijn loper onaantastbaar was en speelde 19....Ph5 en nu had Leon gewoon die loper kunnen slaan, maar blijkbaar had Leon last van dezelfde schaakblindheid als Sander en dacht hij dat hij na 20.....Tfd8 zijn dame moest geven, maar dat is niet nodig vanwege 21. Td7. Kortom: Leon sloeg de loper niet, maar sloeg met zijn pion op h6, waarop Sander zijn g-pion naar g6 dirigeerde. Die pion wordt meteen onder druk gezet door 21. Tg1.

Sander denkt dat wat ruilen hier helpt, maar dat is geenszins het geval: 21.....Pf4, 22. Pxf4, Lxd4 (Sander zal nog wel steeds denken dat die loper onaantastbaar is) 23. Txf4 en voor de vorm speelde hij nog 23....Kh8 om meteen op te geven want na 24. Dxd4+ is het echt “over en uit”.

Sander blijft zoals altijd positief: *Het ging best goed, maar ik raakte het plan kwijt in het middenspel.....*

Bij **Marius Leendertse** en **Piet van Boven** bleef het lang gelijk opgaan, totdat Marius met een aftekaanval een pion won. Piet stond ook wat gedrongen en toen hij, in een steeds slechter worden stelling, een eeuwig schaak achtige aanval wilde inzetten was Marius zo slim om met h2-h3 even een gaatje voor zijn koning te maken. Een partij van toch zo’n drie uur.

Even lang duurde het bij **Jasper van den Berge** en **Krijn Saman**. Dit was ook een waar spektakelstuk. Jasper begint steeds beter te schaken. En dat bewees hij vanavond. Laten we de partij eens bekijken. We komen erin na Krijns 16^e zet (de rokade).

De openingsfase is achter de rug. Ale stukken zijn ontwikkeld en de koningen staan veilig. Gevoelsmatig staat zwart iets beter, want de pion c2 is zwak en de pion op e4 ook wel een beetje. Aan de andere kant staat de dame van zwart in de lijn van de toren op c1; dus is het zaak die c-lijn open te breken. Dat doet Jasper met 17. c4. Een mooie, moedige, zet. Hier was het beste antwoord van Krijn slaan op d4 (die zet was trouwens meerdere keren in de partij beter), maar Krijn sloeg de pion op c4.

Daarna ontwikkelt zich een spannend gevecht. Jasper komt steeds iets beter te staan.

In deze stelling miste Jasper 23. Pg5 (dreigt veel en Krijn kan die dreigingen alleen oplossen door of de g-pion of de f-pion op te spelen, waardoor zijn koningsstelling verslechtert), maar 23. Tc5 met een switch van de toren naar h5 leverde Krijn ook problemen op.

Feit is dat Jasper Krijn geen echte kansen meer gaf, op eentje na.

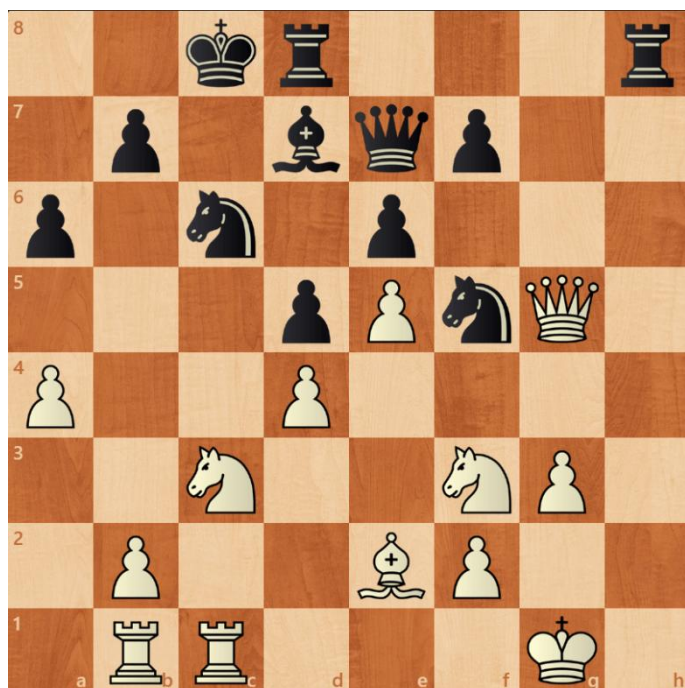
Jasper speelde hier 27. Pf4, maar hij had gemist dat Krijn hier gewoon met zijn dame op d6 kon slaan, omdat nadat er een paar keer op d6 geslagen is mat op c1 volgt. Maar niet alleen Jasper miste dit “mat-achter-de-paaltjes” tactiekje. Ook Krijn miste het. De notatie wordt daarna wat rommelig, zodat ik het eind niet kan laten zien.

Toen waren er nog vijf partijen bezig. Die duurden allemaal langer dan drieënhalf uur, twee ervan zelfs vier uur. Als eersten kwamen **Rinus den Hollander** en **Albert Muskee** remise overeen. Het was een partij waarin Rinus een paardenpaar had en Albert een loperpaar. Het was geen perfecte partij, zo nu en dan ging er een pionnetje verloren. Op het eind blunderde Rinus een paard, maar Albert (met weinig tijd op de klok) zag misschien toch leeuwen en beren omdat Rinus drie verbonden vrijpionnen had. In tijdnood is dan moeilijk te zien dat jouw lopers die pionnen tegen kunnen houden.

Even later legde **Jan Dieleman** het loodje tegen **Wim Loomans**. In een dynamische partij overzag hij tegen het einde van de partij een penning op zijn loper. Daardoor kwam hij een toren achter en had hij niets aan zijn pluspionnen. Jan heeft sinds 1 december een KNSB-rating en niet zomaar eentje: 1903! Maar die 1900-plus-status is geen garantie dat je in de interne competitie van De Zwarte Dame geen beentje wordt gelicht.

Jan had kort gerokeerd, Wim lang. Jan kwam in het voordeel, maar Wim had een gevaarlijke tegenaanval op Jans koning. Een spannende partij, een moeilijke partij, een partij die misschien in een puntendeling had moeten eindigen, maar zo werkt het niet bij schaken.

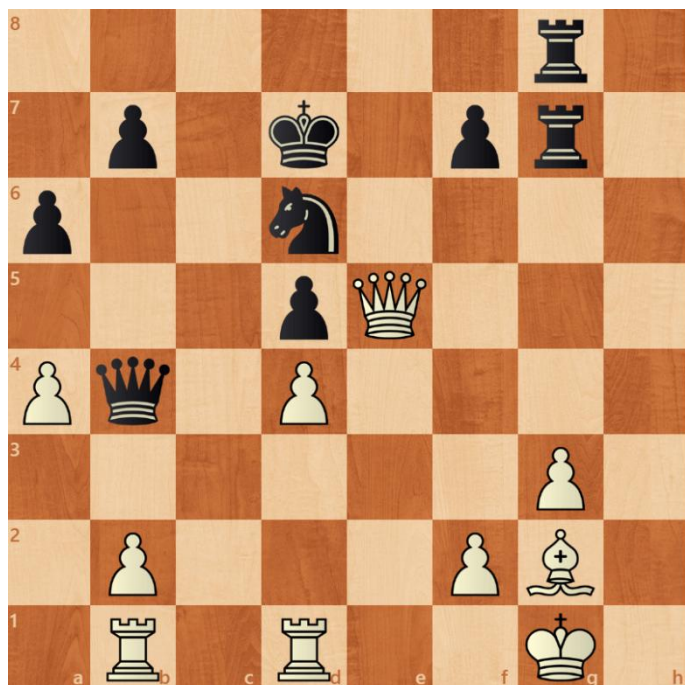
Wim stuurde me wat diagrammen met was achtergrondinformatie.

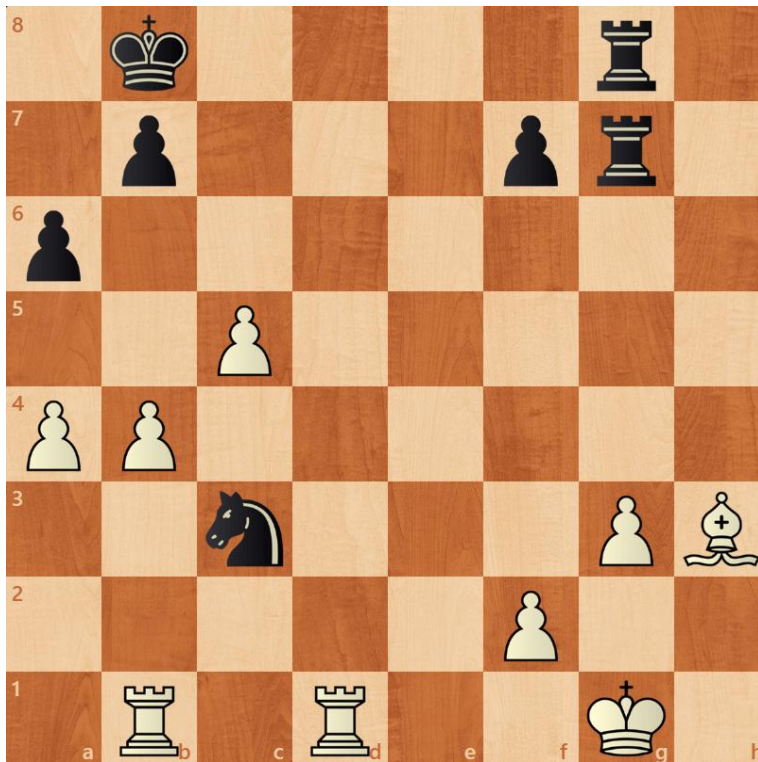
In deze stelling geeft de engine 23 ... f6, gevolgd door 24 ... Dh7. Grote dreiging voor de koning. Tdg8 kan nog gespeeld worden om de druk nog groter te maken. Ik zag het echter niet.

Ook best een moeilijk zetje om te zien.

Over de volgende stelling zegt Wim: wit staat gewonnen (+ 4,86) en ik dacht serieus aan opgeven. Maar met de woorden "door opgeven heeft niemand ooit gewonnen" van de voorzitter in gedachten, speelde ik door.

33 Lh3+ (wit had hier eerst Tbc1 moeten spelen) Kc7 34 Dxd5 Kb8 35 Dc5 Dxc5 36 dxc5 Pe4 37 b4 Pc3 (dit was de kentering in de partij. Jan had de vork niet gezien)

Hierna verliest Jan ook de looper nog en wint Wim en dit is zijn slotwoord: *Een bijzonder boeiende partij met veel fouten van zwart, gemiste kansen van wit, dreigingen niet gezien door beiden. Maar ik heb toch het gevoel dat ik erg goed ben weggekomen.*

Dat een partij soms een onverdiende uitslag kan hebben kwam nieuwkomer **Max Walravens** ook achter. Tegenstander **Alexander van 't Hoff** hielp Max in het begin nog wat met de notatie en door hem erop te attenderen de klok in te drukken. Maar Alexander kwam er al snel achter dat hulp op andere terreinen niet nodig was.

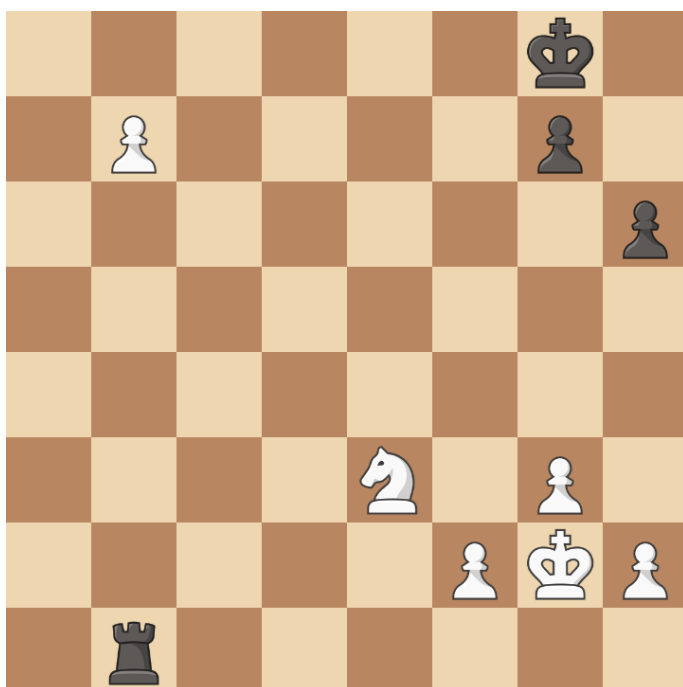

In deze stelling (na 18. Tab1) wil Alexander natuurlijk de aangevallen pion op b7 dekken. Meest logische zet is 18....Lc6, maar Alexander is wellicht bang voor dreigingen over de d-lijn en besluit (zonder de “blundercheck” te doen) tot 18....Ta7. Daar wist Max wel raad mee: 19. c6! Na dit listig pionzetje kon Alexander kiezen uit verlies van een toren of een loper. Hij slachtofferde de loper.

Max bleef die loper voor en leek af te stevenen op winst. Maar ja, hij speelde tegen Harry. Harry? Ja, Harry Houdini, want het lijkt er toch sterk op dat Alexander een nazaat van deze Hongaarse boeienkoning is.

Max dacht dat dameruil op b7 geen goed idee was en speelde 42. Db7, maar Alexander (of Harry, wat u wilt) had verder gekeken. Natuurlijk kreeg Max een pion op b7 die maar één zetje nodig had om tot dame te promoveren, maar na 42....Dxb7 43. axb7 was de a-lijn open en sloeg Alexander met zijn toren op a8 Max' toren op a1. Met schaak. Max moest zijn koning wegzetten en toen kon Harry (Alexander mag ook) zijn toren op b1 zetten en zo ook veld b8 afdekken. De evaluatie gaat van ruim +7 naar +0.0.

Waarom +0.0? Welnu, omdat dit potremise is. Het goede plan van wit is nu een pion op h4 zetten en met het paard van e3 een beetje heen en weer gaan. Niet door te komen voor zwart. Maar wat zie je veel schakers doen? Die gaan met hun pionnen naar voren. Zo ook Max. Alexander won dus na een enerverende, zeker niet saaie, en leerzame partij.

Wel saai was het bij **Riny Westveer** en **Peter van der Borgt**. In elk geval saai voor de neutrale kijker. Geen spektakel, wel een positioneel gevecht, waarbij het zettenlang draaide om een pion op d4. Eerst die van wit die zo door zwart belaagd werd dat die verloren ging. Toen kwam er een zwarte pion op d4. Een vrijpion, maar geen vrijpion die door een zwarte pion ondersteund werd. Het zal best wel remise zijn geweest, maar Riny's denktijd was niet groot. Zo had Peter niet alleen een pion, maar ook steeds een minuut of 8 meer bedenktijd. En voor de speler met de minuspion is een fout erger dan voor de speler met de pluspion. Dat blijkt wel in deze stelling:

Na iets als 50. Td7 (toren achter de vrijpion) is er niet veel aan de hand, maar na 50. Tc5+ wel. De zwarte koning wordt nu naar veld e4 gedwongen, de engine schiet naar ruim -5, omdat de zwarte d-pion niet eer te houden is: 50.....Ke4 51. Txa5, Tc6+ 52. Kb4 en de pion heeft vrije doortocht en toen veld d1 in zicht kwam voor die pion gaf Riny op.

Bij **Corné Harmsen** en **Lennard Duynkerke** dacht ik even aan de partij Short – Timman. De echte schaakliefhebber weet meteen welke partij ik bedoel. Die met de wandelkoning. Een historische partij met een vervelend eind voor Timman: [Youtube-Timman](#). Meer over de wandelkoning: [wikipedia - Wandelkoning](#)

Maar Corné bleef met zijn koning steken op de derde rij. Dus geen wandelkoning in een partij die voor mij moeilijk te begrijpen was, maar die door Lennard gewonnen werd.

Corné's opening was onorthodox. Lennard liet zich daardoor niet verrassen en had onderweg een pion op g2 gewonnen, wat de vreemde positie van de witte koning enigszins verklaart. Deze stelling schreeuwt om 17....f4+ 18. Lxf4, Pxf4 19. Kxf4, Le7. Lennard dacht "laat maar lekker schreeuwen, ik speel eerst die loper naar e7", wat ook goed is natuurlijk.

Hier speelt Lennard het mooie 22.....Pe3 met aanval op het paard op e4 en de dame op g4. Het paard slaan is niet goed, want dan volgt 23....Lxe4 met de dreiging 24.....Lf5 met dameverlies. Het beste is 23. Df3, een zet die je niet wilt spelen (maar die Corné wel moest spelen), want nu is het paard op e4 gepend. Lennard wikkelt nu helemaal verkeerd af: 23.....De8, 24. Pcd6, Lxd6 25. Txc6, Dg6 26. fxe3, dxc6 (gek genoeg is dat al niet handig, gek, want het levert een kwaliteit op) 27. Pxd6, fxe3 28. Dxe3

En de engine vindt dit +0.0. In eerste instantie lijkt die evaluatie vreemd. Met die witte koning op h3 moet dit toch snel voor zwart gewonnen zijn. Torens verdubbelen op de f-lijn en de winst is binnen. Toch? Toch niet. Door dat paard op d6 en de pion op e5 kan de toren van f8 nergens anders heen op de f-lijn en valt er dus niks te verdubbelen.

Hoe ging het dan toch mis voor Corné? Simpel: Lennard “ruilde” dat paard op d6 voor een toren (de engine vond toen dat Corné beter stond), bleef wat schaakjes geven die tot eeuwig schaak konden leiden. Meer zat er niet. Tot Corné na een schaakje niet met zijn koning zette, maar er een loper tussen zette; alleen kon Lennard die loper gewoon pakken.

Corné hierover: *En toen was het wel klaar, heb nog lang doorgespeeld tot zet 72.*

Na een enerverende avond ziet de top-drie er plots weer vertrouwd uit: Peter, Riny en Lennard voerende ranglijst aan.

Peter van der Borgt